

Afrasteringen: stroom maakt het af

Weidegang wordt veelvuldig toegepast in de paardenhouderij. Ieder paard heeft beweging en ontspanning nodig. Van nature zijn paarden erg beweeglijk. Betrouwbare afrastering dient er niet alleen voor te zorgen dat uw paarden binnen het perceel of paddock blijven, maar moet ook voorkomen dat ze zich kunnen verwonden.

Op het paardenproefbedrijf is de gebruikswaarde van diverse typen afrastering in de loop der jaren getest. Ervaring is opgedaan met elektrische afrasteringen en afrasteringen van hout of rubberband. Gelet is op functionaliteit, betrouwbaarheid, veiligheid, duurzaamheid, onderhouds- en controlebehoefte en de prijs. Schrikdraad blijkt onmisbaar voor elke afrastering.

Elektrische afrastering

Het principe van elektrische afrastering is simpel. Een, bij voorkeur op het lichtnet aangesloten, schrikdraadapparaat geeft elektrische pulsen af aan geleidende draad van de afrastering. Indien aansluiting op het lichtnet niet mogelijk is vormen batterij-apparaten een alternatief. De elektrische pulsen daarvan zijn echter minder sterk. De draad is geïsoleerd aan de palen bevestigd om lekstroom te voorkomen. Paarden hebben angst voor deze stroomschokken en blijven daarom van de afrastering af. Het is dus het schrik-effect, dat het werk doet en niet de sterkte van de draad. Dat vraagt overigens wel gewenning van de paarden, ze moeten het een keer gevoeld hebben. Daarna blijven ze er af. Bij jonge veulens moet men de eerste keer attent zijn dat ze niet averechts reageren en juist van schrik naar voren springen in de afrastering. Na die eerste kennismaking weten ze meestal wel wat er gebeurt en werkt het zeer effectief. Hoewel er natuurlijk beter geen gras tegen de draad kan groeien, heeft de moderne apparatuur niet meer direct last van het eerste beste sprietje wat er tegen komt.

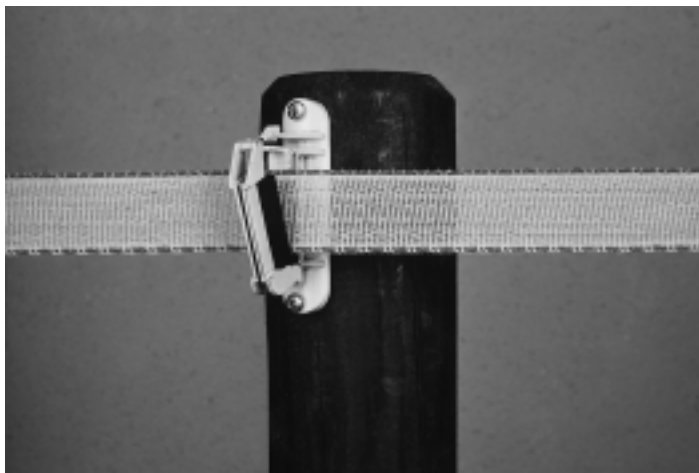
Voor elektrische afrasteringen worden verschillende geleidende materialen gebruikt. Prikkel-draad is ongeschikt voor paarden vanwege het gevaar voor verwonding. Gegalvaniseerd glad draad werkt technisch prima, maar heeft als groot nadeel dat de paarden het slecht zien. Om die reden is een afrastering met uitsluitend gegalvaniseerd glad draad voor paarden af te raden. In combinatie met goed zichtbare mate-

rialen is het wel geschikt. Bijvoorbeeld bovenlangs een afrastering van hout of rubberband.

Om het "zichtprobleem" op te lossen is schriklint gemaakt. Schriklint bestaat uit kunststof materiaal met daar doorheen gevlochten fijne ijzerdraadjes voor geleiding van de stroom. Wit gekleurd lint zien de dieren goed, andere kleuren zijn ook verkrijgbaar. Het varieert in breedte van 1 tot 4 cm en wordt met speciale isolatoren op de palen bevestigd. Deze isolatoren zijn voorzien van een rubber "kussentje", waardoor slijtage van het lint door de windtrillingen wordt voorkomen. Hoe strakker het lint gespannen is en hoe dichter de palen bij elkaar staan, hoe minder last er is van trillingen door wind. De paalafstand bedraagt 4 tot 6 meter. Het schriklint van 1 of 2 cm breed is alleen geschikt als tijdelijke, verplaatsbare tusse-afrastering. Als paarden er onverhoopt tegenaan komen breekt het snel en geeft het geen verwonding. Het is makkelijk te verwerken, maar wel slijtagegevoelig. Dit betekent dat na ongeveer 1 á 2 jaar het lint vervangen moet worden omdat de geleiding dan onvoldoende is geworden. De levensduur wordt verlengd door zorgvuldig alle accessoires te gebruiken. Bijvoorbeeld een klein metalen plaatje voor een las, in plaats van een knoop erin. Dat geldt trouwens ook voor het lint van 4 cm breed. Dit lint is extra verstevigd en blijft ook prima geschikt als permanente afrastering. Twee linten boven elkaar op een hoogte van circa 70 en 130 cm werkt goed. Dit type afrastering is ten opzichte van hout goedkoper in aanschaf.

Een elektrische afrastering vraagt dagelijkse controle op spanning. Voor het meten hiervan zijn eenvoudige voltmeters verkrijgbaar. Daarmee kunt u snel en makkelijk testen of er voldoende

Schriklint (4 cm breed) met isolator.

Twee stroken rubberband, gecombineerd met glad stroomdraad op afstandhouder.

spanning op uw afrastering staat. Als er namelijk om welke reden dan ook geen stroom op het lint staat, hebben de paarden dat vrij snel door en ontstaat gevaar op uitbreken. Overigens is het verstandig uw elektrische afrastering te voorzien van bliksembeveiliging.

Hout

Vanwege de goede zichtbaarheid is hout een veel gebruikt materiaal voor de afrastering van paardenweiden en paddocks. De duurzaamheid is afhankelijk van houtsoort en behandeling. Veelal wordt geïmpregneerd grenen of vurehout gebruikt. Hardhout is kwalitatief beter, maar zeer veel duurder. Naast impregneren is creosoteren een behandeling om de duurzaamheid te vergroten en aanvreten te voorkomen. Want dat is het grote probleem van hout: het smaakt kennelijk lekker! Althans, daar lijkt het op als ze als een stel fijnproevers de balken voor de voet opvreten. Gewolmaniseerd hout is om die reden ongeschikt. Dat vreten ze nog sneller aan. Een

Combineer hout altijd met stroom, voor bescherming van afrastering en dieren.

schrikdraad is eigenlijk het enige waardoor ze echt van het hout afblijven.

Wanneer één draad langs de bovenste ligger niet afdoende is, kan een schrikdraad, op afstandshouders gemonteerd, nog hulp bieden. De schrikdraad komt dan ongeveer 20 cm vóór de afrastering, waardoor de paarden verder weg blijven. Ze kunnen dan ook niet tegen de afrastering schuren.

Het aantal houten liggers kan variëren van twee tot drie en van half rond en rond tot rechthoekig. De paalaafstand is afhankelijk van de lengte van de liggers en varieert van 2,5 tot 3 meter. De doorsnede van de ronde liggers is ongeveer 10 cm, evenals die van de palen. De rechthoekige liggers zijn makkelijker te verwerken en hebben een dikte van minimaal 4 cm en een breedte van 9 cm. Met een paallengte van 2 meter kan een afrasteringshoogte van 130 cm worden aangehouden, hetgeen voor paardenweiden vol doet. Twee liggers is dan voldoende, de onderste op een hoogte van circa 75 cm. Ronde liggers zijn stevig maar moeilijk te bevestigen (rond op rond). Daarbij is het verloop tussen begin en eind een moeilijkheid, waardoor de omheining minder vlak wordt. Dit kan men verhelpen door het hout te laten frezen.

Een goede houten afrastering kan lang mee gaan. Het vraagt wel veel onderhoud en zorg om aanvreten te voorkomen. Er zijn ook stukken die binnen 10 jaar al vervangen moeten worden, met name halfronde liggers die slecht tegen aanvreten beschermd zijn. Niet alleen het onderhoud van een houten afrastering is duur, ook de aanschafprijzen zijn relatief hoog. De opvatting dat paarden zich aan een houten afrastering niet kunnen verwonden is niet juist. Als ze er in paniek toch doorheen "vliegen", kan dat ernstige verwondingen geven.

Rubberband

Ook met rubberband kan een geschikte afrastering voor paarden worden gemaakt. Bij een afrastering van rubberband kan met minder onderhoud worden volstaan. Geen rotting en de paarden vreten het niet aan. Ook hier weer bovenlangs een schrikdraad om te voorkomen dat de paarden er tegenaan gaan hangen. In het rubberband is ter versterking canvas verwerkt. De paalaafstand is 3 tot 4 meter. De hoogte is 130 cm. De onderste band wordt op een hoogte

van 70 cm aan de palen bevestigd. Dit kan het beste gebeuren met een metalen plaatje, met aan weerszijde een spijker in de paal, waardoor het band tegen de paal wordt geklemd. Een spijker rechtstreeks in de rubberband kan aanleiding voor slijtage vormen. Om te voorkomen dat de band slap gaat hangen moet deze bij plaatsing strak worden gespannen, bij voorbeeld met een tractor.

Prijzen

De prijzen van de verschillende materialen lopen zeer sterk uiteen. De hoeveelheid materiaal per strekkende meter varieert eveneens. Maak je twee of drie liggers? Gebruik je afstandshouders of niet? En natuurlijk is veel materiaal nog in diverse kwaliteits- en prijsklassen te koop. Exacte meter-prijzen zijn daarom niet te geven. Zeer globaal kan men uitgaan van materiaalprijzen per meter vanaf f 5,- (alleen schriklint), circa f 10,- (2 stroken rubberband) tot wel f 80,- (hardhout).

Veiligheid is eerste vereiste, vooral bij gebruik van de afrastering aan twee kanten.

